

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง การปรับปรุงแบบการก่อสร้างเพื่อให้สอดคล้องกับรายงานการวิเคราะห์
ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) แต่แตกต่างจากวัตถุประสงค์แห่งการเวนคืน
ที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืน
เพื่อดำเนินโครงการก่อสร้างทางคู่ในเส้นทางรถไฟสายตะวันออกเฉียงเหนือ
ช่วงมาบกะเบา - ชุมทางถนนจิระ พ.ศ. ๒๕๖๐

การรถไฟแห่งประเทศไทย (รฟท.) ได้มีหนังสือ ส่วนที่ ๑๖๐๓ - ๒/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๖๒ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปลงความได้ว่า ได้มีการประกาศใช้บังคับพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืน เพื่อดำเนินโครงการก่อสร้างทางคู่ในเส้นทางรถไฟสายตะวันออกเฉียงเหนือ ช่วงมาบกะเบา - ชุมทางถนนจิระ พ.ศ. ๒๕๖๐ และปัจจุบัน รฟท. อยู่ระหว่างดำเนินโครงการก่อสร้างรถไฟทางคู่ ช่วงมาบกะเบา - ชุมทางถนนจิระ สัญญาที่ ๑ ช่วงมาบกะเบา - คลองขนานจิตร เริ่มงานตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ กำหนดแล้วเสร็จวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๕ นั้น รฟท. ได้รับเรื่องร้องเรียนจากประชาชนชาวปากช่องว่า การก่อสร้างทางลอดใต้ทางรถไฟ (Underpass) บริเวณ กม. ๑๗๙+๒๗๙ ไม่ได้ก่อสร้างตามวัตถุประสงค์ที่ได้ระบุไว้ในมาตรา ๔ แห่งพระราชกฤษฎีกา ซึ่งระบุว่า “เขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนตามพระราชกฤษฎีกานี้ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการสร้างทางและสะพานข้ามทางรถไฟ มีดังต่อไปนี้ ... (๒) ในท้องที่ตำบลปากช่อง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา มีส่วนกว้างสี่สิบเมตร ทั้งนี้ ภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกาหมายเลข ๒/๑๖”

ในการนี้ รฟท. ได้พิจารณาและตรวจสอบตามข้อร้องเรียนข้างต้นแล้วพบว่า การก่อสร้างในโครงการฯ บริเวณ กม. ๑๗๙+๒๗๙ ผู้ออกแบบมีวัตถุประสงค์ที่จะออกแบบเพื่อก่อสร้างทางลอดใต้ทางรถไฟ (Underpass) เพื่อให้สอดคล้องกับรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) ซึ่งส่งผลให้การก่อสร้างทางลอดใต้ทางรถไฟ (Underpass) บริเวณ กม. ๑๗๙+๒๗๙ ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว ดังนั้น เพื่อให้การก่อสร้างทางลอดใต้ทางรถไฟ (Underpass) ดำเนินการไปด้วยความถูกต้อง เหมาะสม และสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของผู้ออกแบบ รฟท. จึงขอหารือแนวทางดำเนินการกรณีแบบรูปก่อสร้างเพื่อให้สอดคล้องกับพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวข้างต้น

ส่งพร้อมหนังสือ ส่วนที่ ๑๖๐๘/๓๑๕ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๒ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหาหรือของการรถไฟแห่งประเทศไทย โดยมีผู้แทนกระทรวงคมนาคม (สำนักงานปลัดกระทรวง) ผู้แทนกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) และผู้แทนการรถไฟแห่งประเทศไทย เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า เมื่อพิจารณาพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ซึ่งใช้บังคับขณะที่มีการตราพระราชกฤษฎีกาตามกรณีข้อหาหรือ ได้บัญญัติให้ต้องระบุวัตถุประสงค์แห่งการเวนคืนไว้ในพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนด้วย^๑ แม้ต่อมาพระราชบัญญัติดังกล่าวได้ถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ แต่พระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ ก็ได้กำหนดให้พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินที่จะเวนคืนต้องระบุวัตถุประสงค์แห่งการเวนคืนด้วยเช่นกัน^๒ อันเป็นการสอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่ได้กำหนดว่า การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายและให้กระทำได้เพียงกิจการตามที่กำหนดและเท่าที่จำเป็นเท่านั้น โดยกฎหมายเวนคืนอสังหาริมทรัพย์จะต้องระบุวัตถุประสงค์แห่งการเวนคืน ตลอดจนกำหนดระยะเวลาการเข้าใช้อสังหาริมทรัพย์ให้ชัดเจน และเจ้าหน้าที่ต้องใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดด้วย

มาตรา ๖ พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนต้องระบุ

(๑) ความประสงค์ของการเวนคืน

(๒) เจ้าหน้าที่เวนคืน

(๓) กำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนเท่าที่จำเป็น

ให้มีแผนที่หรือแผนผังประเมินเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนและแสดงเขตที่ดินที่อยู่ในบริเวณที่ประเมินนั้น ติดไว้ท้ายพระราชกฤษฎีกานั้น แผนที่หรือแผนผังดังกล่าวให้ถือเป็นส่วนหนึ่งแห่งพระราชกฤษฎีกา

พระราชกฤษฎีกาเช่นว่านี้ให้ใช้บังคับได้มีกำหนดสองปี หรือตามกำหนดเวลาที่ระบุไว้ในพระราชกฤษฎีกานั้นแต่ต้องไม่เกินสี่ปี แล้วแต่จะเห็นว่าจำเป็นเพื่อทำการสำรวจที่ดินที่จะต้องเวนคืนนั้น

มาตรา ๘ เมื่อมีความจำเป็นต้องเวนคืนที่ดินตามมาตรา ๗ และจำเป็นต้องสำรวจเพื่อให้ทราบถึงที่ดินที่ต้องได้มาโดยแน่ชัด ให้ตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินที่จะเวนคืน โดยในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวอย่างน้อยต้องกำหนดรายละเอียด ดังต่อไปนี้

(๑) วัตถุประสงค์แห่งการเวนคืน

(๒) ระยะเวลาการใช้บังคับพระราชกฤษฎีกา

(๓) แนวเขตที่ดินที่จะเวนคืนเท่าที่จำเป็น

(๔) ระยะเวลาการเริ่มต้นเข้าสำรวจ

(๕) เจ้าหน้าที่เวนคืน

(๖) แผนที่หรือแผนผังแสดงแนวเขตที่ดินที่จะเวนคืน

การกำหนดวัตถุประสงค์ตาม (๑) จะกำหนดหลายวัตถุประสงค์ตามความจำเป็นก็ได้

ในกรณีมีเหตุจำเป็น จะแก้ไขเพิ่มเติมวัตถุประสงค์ตาม (๑) ก็ได้ แต่ต้องตราเป็นพระราชกฤษฎีกาแก้ไขเพิ่มเติม และต้องกระทำภายในกำหนดระยะเวลาตาม (๒)

ในการจัดทำแผนที่เพื่อกำหนดแนวเขตที่ดินที่จะเวนคืน ให้กรมที่ดินส่งสำเนาแผนที่ที่วางที่ดินที่เกี่ยวข้องให้แก่เจ้าหน้าที่ตามที่เจ้าหน้าที่ร้องขอ โดยให้เจ้าหน้าที่ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมทั้งปวงที่เรียกเก็บตามประมวลกฎหมายที่ดิน

เมื่อมีการตราพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๖ แล้ว ให้เป็นหน้าที่ของสำนักงบประมาณจัดสรรเงินค่าทดแทนที่จะต้องจ่ายตามพระราชบัญญัตินี้เสนอพร้อมกับการเสนอร่างพระราชกฤษฎีกาต่อคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ การดำเนินการดังกล่าวจะต้องสอดคล้องกับแผนการดำเนินการที่เจ้าหน้าที่ได้จัดทำ ระยะเวลาการใช้จ่ายและตามกำลังเงินของแผ่นดิน โดยให้นำเงินนอกงบประมาณหรือเงินรายได้มาประกอบการพิจารณาด้วย

มีฉะนั้นจะต้องคืนให้แก่เจ้าของเดิมหรือทายาท ซึ่งบทบัญญัติทำนองเดียวกันนี้ได้มีบัญญัติไว้ตั้งแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๒๑^๓ และได้บัญญัติรับรองเรื่อยมาจนถึงรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่ใช้บังคับในปัจจุบัน^๔ ดังนั้น จึงเห็นได้ว่า วัตถุประสงค์แห่งการเวนคืนเป็นสาระสำคัญในการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ เมื่อพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนหรือพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินที่จะเวนคืนได้กำหนดวัตถุประสงค์แห่งการเวนคืนไว้อย่างไรแล้ว เจ้าหน้าที่จะต้องใช้ประโยชน์ที่ดินที่ได้จากการเวนคืนตามวัตถุประสงค์แห่งการเวนคืนที่ได้กำหนดไว้ในกฎหมายนั้น

“มาตรา ๓๓ สิทธิของบุคคลในทรัพย์สินย่อมได้รับความคุ้มครอง ขอบเขตแห่งสิทธิและการจำกัดสิทธิเช่นนี้ ย่อมเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

การสืบทอดย่อมได้รับความคุ้มครอง สิทธิของบุคคลในการสืบทอดย่อมเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะเพื่อการอันเป็นสาธารณูปโภค หรือการอันจำเป็นในการป้องกันประเทศ หรือการได้มาซึ่งทรัพยากรธรรมชาติ หรือเพื่อการผังเมือง หรือเพื่อการพัฒนาการเกษตรหรือการอุตสาหกรรม หรือเพื่อการปฏิรูปที่ดิน หรือเพื่อประโยชน์สาธารณะอย่างอื่น และต้องชดเชยค่าทดแทนภายในเวลาอันควรแก่เจ้าของตลอดจนผู้ทรงสิทธิบรรดาที่ได้รับความเสียหายในการเวนคืนนั้น ทั้งนี้ ตามที่ระบุไว้ในกฎหมาย

การกำหนดค่าทดแทนตามวรรคสาม ให้คำนึงถึงการได้มา สภาพและที่ตั้งของอสังหาริมทรัพย์ ประกอบกับเหตุและวัตถุประสงค์ของการเวนคืนเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่สังคม

อสังหาริมทรัพย์ที่ได้มาโดยการเวนคืนเพื่อการใด ถ้ามิได้ใช้เพื่อการนั้นภายในระยะเวลาที่กำหนดในกฎหมาย ต้องคืนให้แก่เจ้าของเดิมหรือทายาท เว้นแต่จะนำไปใช้เพื่อการอื่นตามวรรคสามและโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

การคืนอสังหาริมทรัพย์ให้แก่เจ้าของเดิมหรือทายาทตามวรรคห้า และการเรียกคืนค่าทดแทนที่ชดเชยไป ให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

“มาตรา ๓๗ บุคคลย่อมมีสิทธิในทรัพย์สินและการสืบทอด

ขอบเขตแห่งสิทธิและการจำกัดสิทธิเช่นนี้ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ที่ตราขึ้นเพื่อการอันเป็นสาธารณูปโภค การป้องกันประเทศ หรือการได้มาซึ่งทรัพยากรธรรมชาติ หรือเพื่อประโยชน์สาธารณะอย่างอื่น และต้องชดเชยค่าทดแทนที่เป็นธรรม ภายในเวลาอันควรแก่เจ้าของ ตลอดจนผู้ทรงสิทธิบรรดาที่ได้รับความเสียหายจากการเวนคืน โดยคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะ ผลกระทบต่อผู้ถูกเวนคืน รวมทั้งประโยชน์ที่ผู้ถูกเวนคืนอาจได้รับจากการเวนคืนนั้น

การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ให้กระทำเพียงเท่าที่จำเป็นต้องใช้เพื่อการที่บัญญัติไว้ในวรรคสาม เว้นแต่เป็นการเวนคืนเพื่อนำอสังหาริมทรัพย์ที่เวนคืนไปชดเชยให้เกิดความเป็นธรรมแก่เจ้าของอสังหาริมทรัพย์ที่ถูกเวนคืนตามที่กฎหมายบัญญัติ

กฎหมายเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ต้องระบุวัตถุประสงค์แห่งการเวนคืนและกำหนดระยะเวลาการเข้าใช้อสังหาริมทรัพย์ให้ชัดเจน ถ้ามิได้ใช้ประโยชน์เพื่อการนั้นภายในระยะเวลาที่กำหนดหรือมีอสังหาริมทรัพย์เหลือจากการใช้ประโยชน์ และเจ้าของเดิมหรือทายาทประสงค์จะได้คืน ให้คืนแก่เจ้าของเดิมหรือทายาท

ระยะเวลาการขอคืนและการคืนอสังหาริมทรัพย์ที่ถูกเวนคืนที่มีได้ใช้ประโยชน์ หรือที่เหลือจากการใช้ประโยชน์ให้แก่เจ้าของเดิมหรือทายาท และการเรียกคืนค่าทดแทนที่ชดเชยไป ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

การตรากฎหมายเวนคืนอสังหาริมทรัพย์โดยระบุเจาะจงอสังหาริมทรัพย์หรือเจ้าของอสังหาริมทรัพย์ที่ถูกเวนคืนตามความจำเป็น มิให้ถือว่าเป็นการขัดต่อมาตรา ๒๖ วรรคสอง

สำหรับกรณีตามข้อหาข้อ ๑ เมื่อพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืน เพื่อดำเนินโครงการก่อสร้างทางคู่ในเส้นทางรถไฟสายตะวันออกเฉียงเหนือ ช่วงมาบะเภา - ชุมทางถนนจิระ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้กำหนดวัตถุประสงค์แห่งการเวนคืนไว้เฉพาะเจาะจงเป็นสามวัตถุประสงค์ คือ เพื่อใช้ในการสร้างทางและสะพานข้ามทางรถไฟ เพื่อใช้ในการสร้างทางรถไฟทางคู่ และเพื่อใช้ในการสร้างทางลอดใต้ทางรถไฟตามมาตรา ๔^๕ มาตรา ๕^๖ และมาตรา ๖^๗ แห่งพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวตามลำดับ อีกทั้งพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวยังได้กำหนดให้การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ตามวัตถุประสงค์แห่งการเวนคืนให้กระทำได้ในแนวเขตตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกาฯ แต่ละฉบับเป็นการเฉพาะเจาะจง ซึ่งเมื่อพิจารณาบริเวณที่เป็นปัญหาข้อหาข้อ ๑ คือ

มาตรา ๔ เขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนตามพระราชกฤษฎีกานี้ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการสร้างทางและสะพานข้ามทางรถไฟ มีดังต่อไปนี้

(๑) ในท้องที่ตำบลทับกวาง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี มีส่วนแคบที่สุดสี่สิบเมตร และส่วนกว้างที่สุดหนึ่งร้อยสิบเมตร ทั้งนี้ ภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกาหมายเลข ๑/๑๖

(๒) ในท้องที่ตำบลปากช่อง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา มีส่วนกว้างสี่สิบเมตร ทั้งนี้ ภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกาหมายเลข ๒/๑๖

(๓) ในท้องที่ตำบลหนองสาหร่าย อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา มีส่วนกว้างสี่สิบเมตร ทั้งนี้ ภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกาหมายเลข ๓/๑๖

(๔) ในท้องที่ตำบลจันทน์ทิพย์ อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา มีส่วนกว้างสองร้อยสามสิบเมตร ทั้งนี้ ภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกาหมายเลข ๔/๑๖

(๕) ในท้องที่ตำบลลาดบัวขาว อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา มีส่วนกว้างสี่สิบเมตร ทั้งนี้ ภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกาหมายเลข ๕/๑๖

(๖) ในท้องที่ตำบลสีคิ้ว อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา มีส่วนกว้างสี่สิบเมตร ทั้งนี้ ภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกาหมายเลข ๖/๑๖

(๗) ในท้องที่ตำบลมะเกลือเก่า และตำบลเสมา อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา มีส่วนกว้างสี่สิบเมตร ทั้งนี้ ภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกาหมายเลข ๗/๑๖

(๘) ในท้องที่ตำบลสูงเนิน ตำบลโคธราษ ตำบลนากลาง และตำบลกุดจิก อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา มีส่วนกว้างสี่สิบเมตร ทั้งนี้ ภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกาหมายเลข ๘/๑๖ และหมายเลข ๙/๑๖

มาตรา ๕ เขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนตามพระราชกฤษฎีกานี้ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการสร้างทางรถไฟทางคู่ มีดังต่อไปนี้

(๑) ในท้องที่ตำบลทับกวาง อำเภอแก่งคอย และตำบลมวกเหล็ก ตำบลมิตรภาพ อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี มีส่วนกว้างสองร้อยเมตร ทั้งนี้ ภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกาหมายเลข ๑๐/๑๖

(๒) ในท้องที่ตำบลพญาเย็น และตำบลกลางดง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา มีส่วนกว้าง หนึ่งร้อยเมตร ทั้งนี้ ภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกาหมายเลข ๑๑/๑๖

(๓) ในท้องที่ตำบลกลางดง และตำบลปากช่อง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา มีส่วนแคบที่สุดสี่สิบเมตร และส่วนกว้างที่สุดหนึ่งร้อยเมตร ทั้งนี้ ภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกาหมายเลข ๑๒/๑๖

(๔) ในท้องที่ตำบลจันทน์ทิพย์ อำเภอปากช่อง และตำบลคลองไผ่ อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา มีส่วนแคบที่สุดห้าเมตร และส่วนกว้างที่สุดหนึ่งร้อยเมตร ทั้งนี้ ภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกาหมายเลข ๑๓/๑๖ หมายเลข ๑๔/๑๖ และหมายเลข ๑๕/๑๖

มาตรา ๖ เขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนตามพระราชกฤษฎีกานี้ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการสร้างทางลอดใต้ทางรถไฟ อยู่ในท้องที่ตำบลคลองไผ่ อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา มีส่วนแคบที่สุดห้าสิบเมตร และส่วนกว้างที่สุดหนึ่งร้อยสิบเมตร ทั้งนี้ ภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกาหมายเลข ๑๖/๑๖

เขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืน ในท้องที่ตำบลปากช่อง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกาหมายเลข ๒/๑๖ ตามมาตรา ๕^๕ (๒) แห่งพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการสร้างทางและสะพานข้ามทางรถไฟ ในขณะที่เขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการสร้างทางลอดใต้ทางรถไฟที่ได้กำหนดไว้ตามมาตรา ๖^๕ แห่งพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวจะมีเพียงบริเวณเดียว โดยอยู่ในท้องที่ตำบลคลองไผ่ อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา ภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกาหมายเลข ๑๖/๑๖ เท่านั้น ดังนั้น แม้ว่าในรายงานการออกแบบรายละเอียดฉบับสมบูรณ์หรือรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมในการดำเนินโครงการดังกล่าว จะได้ออกแบบหรือระบุให้เขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนตามข้อหาหรือมีรูปแบบการก่อสร้างเป็น “ทางลอดใต้ทางรถไฟ” แต่เมื่อมาตรา ๔ แห่งพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวได้กำหนดให้เขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนที่เป็นประเด็นปัญหาตามข้อหาหรือมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการสร้างทางและสะพานข้ามทางรถไฟ โดยมีได้กำหนดวัตถุประสงค์แห่งการเวนคืนให้สามารถดำเนินการอย่างอื่นได้ รพท. จึงต้องใช้ประโยชน์ที่ดินที่เวนคืนเพื่อสร้างทางและสะพานข้ามทางรถไฟเท่านั้น โดยไม่อาจเปลี่ยนแปลงรูปแบบการก่อสร้างจาก “ทางและสะพานข้ามทางรถไฟ” เป็น “ทางลอดใต้ทางรถไฟ” ได้ เพราะจะเป็นการเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์แห่งการเวนคืนหรือเป็นการใช้ประโยชน์ที่ดินที่เวนคืนแตกต่างไปจากวัตถุประสงค์แห่งการเวนคืนตามที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืน เพื่อดำเนินโครงการก่อสร้างทางคู่ในเส้นทางรถไฟสายตะวันออกเฉียงเหนือ ช่วงมาบะเปา - ชุมทางถนนจิระฯ

อนึ่ง หาก รพท. มีความจำเป็นต้องทำการก่อสร้างทางลอดใต้ทางรถไฟในเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนในท้องที่ตำบลปากช่อง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกาหมายเลข ๒/๑๖ ก็สมควรดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืน เพื่อดำเนินโครงการก่อสร้างทางคู่ในเส้นทางรถไฟสายตะวันออกเฉียงเหนือ ช่วงมาบะเปา - ชุมทางถนนจิระ พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้แล้วเสร็จก่อนที่พระราชกฤษฎีกาดังกล่าวจะสิ้นอายุต่อไป

(นางสาวจรรวณ เสงตระกุล)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มิถุนายน ๒๕๖๒

โปรดดูเชิงอรรถที่ ๕, ข้างต้น

โปรดดูเชิงอรรถที่ ๗, ข้างต้น